

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko politiško glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna štev. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po Din 2:50 od petit vrste. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Popolno razčiščenje glede smeri stanovske politike.

(Seja širjega sosveta Pov. UJU v Ljubljani, 5. jan. 1925.)

Načelna jasnost med predsedniki in predstavniki učiteljstva cele Slovenije. — Nujna zahteva izplačila razlik. — Absolutna omejitev nameščenja po čl. 71. čin. zak. — Načelne zahteve glede oddaje razpisanih mest. — Odobritev načelne smeri ožjega sosveta in zastopnikov poverjeništa v glavnem odboru UJU. — Popolno razčiščenje stališča do Slomškove zveze. — Nujna zahteva donošenja šolskega zakona, revizije uradniškega zakona in razvrstilne uredbe, zakona o draginskih dokladah za aktivne drž. uradnike in upokojece. — Stališče do napada na poverjeništvo v Orjuni.

V ponedeljek, dne 5. t. m. so se zbrali v mestni posvetovalnici v Ljubljani člani širjega sosveta, t. j. vsi člani ožjega sosveta in predsedniki ali njih namestniki okrajnih učiteljskih društev cele Slovenije na posvetovanje, ki ga je sklicalo vodstvo organizacije, da se popolnoma razčisti položaj, ki je nastal v prosveti pri nas.

Posvetovanje je trajalo od 9. ure dopoldne do 5. ure popoldne s prekinitvijo polnih šest ur in se je v izčrpnih debatah ugotovilo temeljne smeri glede stanovske politike.

Poverjenikovo poročilo.

Poverjenik UJU tov. **Luka Jelenc** je otvoril zborovanje, po legitimiranju zastopnikov konstatiral sklepčnost ter prešel nato na svoje poročilo, v katerem se je dotaknil predvsem sledečih zadev:

Omenil je poslovanje med poverjeništvom in okrajnimi društvi; dotaknil se je vprašanja uporabe čl. 71. čin. zak., ki so ga prvi uporabili nasprotniki UJU; konstatiral je, da Slomškova zveza ni niti z mezinčcem genila, ko so se preganjali člani UJU in je ugotovil, da ne more utajiti svoje sokrivde na preganjanju, ker je sama izdala poziv za preganjanje in krivice pri nameščenjih z okrožnico od 4. avgusta 1924, ki jo je razposlala svojim članom in je bila natisnjena tudi v 36. številki »Učit. Tov.«; branili smo vedno učiteljsko stalnost, ki jo moramo čuvati kot zenico svojega očesa, to najbolje izpričuje Möderndorferjev slučaj; politike ni vodstvo nikdar uvajalo v organizacijo, ter je ta trditev neresnična, pač pa imajo vsa poročila nasprotnikov v političnih listih, ki se vtičejo v naše interne zadeve, politično tendenco; politične svobode nismo nikdar omejevali in branili brez ozira na politično mišljenje vse člane; povdarja, da je »Učit. Tov.« glasilo poverjeništa, ki se v zmislu pravil in poslovnika ureja po smernicah ožjega in širjega sosveta, zato ne more zahtevati nihče, da bi priobčeval resolucije in dopise, ki ne odgovarjajo intencijam občega organizacijskega delovanja UJU; obsoja vse one, ki pomagajo temu, da se iznašajo v »Slovenca«, »Stražo« in »Slovenskega Gospodarja« kukavičina jajca, ki imajo namen blatiti naš stan in razdvajati naše vrste; povdarja, da je edina pot za razčiščenje vseh skupnih naših zadev širji sosvet in pokrajinska skupščina in se drugače jemlje le stanu ugled.

Še ena stvar je, ki se je moram dotakniti danes. Gotovo ste čitali v 63. številki »Orjune« z dne 31. decembra 1924 napad na UJU poverjeništvo Ljubljana. (Ga prečita.)

Ta napad je prišel nepričakovano, ne samo zato, ker je poverjeništvo šlo Orjuni vedno na roko, temveč še bolj zato, ker se poverjeništvo ni nikdar in nikjer pregrešilo zoper našo nacionalno stvar. Na ta napad ne moremo molčati. Pozvali smo predsedstvo Oblastnega odbora Orjune Ljubljana, da naj pride na dan z dejstvi. Dejanja naj govore, potem naj pride Orjuna s tako težkimi obdolžitvami.

Ko dobimo od Oblastnega odbora Orjune odgovor na naš poziv, da hočemo fakta, na katerih podlagi so nas napadli, potem bomo govorili dalje. Zato

prosim, da pooblastite poverjeništvo, da stori v tej zadevi ob svojem času primerne korake. Razume se samo ob sebi, da bo spregovoril o tej aferi tudi »Učiteljski Tovariš« svoje besedo.

Poročilo Glavnega odbora UJU v Beogradu, 27. decembra 1924.

Tovariš strokovni tajnik **Rudolf Dostal** je poročal obširno o seji Glavnega odbora v Beogradu.

Povdarjal je razloge in stališče, ki so ga zavzemali vsi člani Glavnega odbora o zadnji aferi predsednika UJU tov. **Milutina Stankovića**. Priznati se mora tov. **Stankoviću** velike zasluge, ki jih je pridobil v preteklosti za učiteljski stan, ne more pa mu slediti na sedanji poti. Neizogibna je bila iz danih razlogov izprememba v predsedstvu UJU in uredništvu »Narodne Prosvete«.

Do prihodnje Glavne skupščine UJU prevzame predsedstvo podpredsednik tov. **P. Vuksanović** in uredništvo »Narodne Prosvete« tov. **Stanišić**, ki se mu prideli redakcijski odbor, sestojec iz tovarišev: **Todorovića, Kostića, Fleréta** in **Brigljevića**.

Ugotovile so se glavne smernice lista.

Določitev kraja in časa Glavne skupščine se prepusti izvršilnemu odboru. Na predlog strok. tajnika **R. Dostala** je bil sprejet predlog, da naj bo prva točka na dnevnem redu tema »Šolsko nadzorstvo in nadzorniki«.

Za zidavo Učit. doma v Banji Koviljači je bil sprejet predlog, da plača vsak član UJU po 40 Din. Tov. **Gnus** je govoril ob tej priliki o zdraviliškem domu v Rogaški Slatini.

Naslednji dan je bil sprejet v avdijenci pri ministru prosvete ves Glavni odbor, ki je ministru predložil sprejete resolucije.

Podrobnejše poročilo in resolucije še priobčimo.

Širši sosvet je vzel poročilo strokovnega tajnika na znanje in je odobril stališče in postopanje članov poverjeništa v Glavnem odboru.

Naše materialne in pravne zadeve.

O tem je poročal urednik »Učit. Tovariša« tov. **Ivan Dimnik**. Poročilo priobčimo prihodnjč.

Predlagal je tozadevne resolucije, ki so bile soglasno sprejete z nekaterimi dodatki članstva in se glasi:

Resolucije.

sprejete na seji širjega sosveta Poverjeništa UJU Ljubljana, dne 5. januarja 1925 v Ljubljani, na kateri so bili navzoči poleg ožjega vodstva organizacije predsedniki okrajnih učiteljskih društev iz cele Slovenije, kot predstavniki učiteljstva:

I.

Vlado pozivamo, da takoj izplača razliko med staro in novo plačo od oktobra 1923 do maja 1924. odštevisi predjme ter izda o tem definitivno odločbo, ki jo je obljubila s členom 29. draginjske uredbe za aktivne državne uradnike od aprila 1924 ter da s tem izplača državnim uradnikom prejemke, do katerih imajo popolno zakonito pravico po čl. 249. uradniškega zakona.

II.

Od poslancev nove Narodne skupščine zahtevamo, da pospešijo izdajo zakona o draginjskih dokladah v zmislu čl. 46. uradniškega zakona, da se z njim uredi avtomatično dviganje in padanje draginjskih doklad po vsakokratni draginji, ter da se revidirajo z njim krivice, ki jih vsebuje zadnja draginjska uredba: v prvi vrsti, da se izplačajo polne draginjske doklade poročenim državnim uradnicam, ki jim dela sedaj krivico člen 11. draginjske uredbe, in da se odpravijo draginjski razredi.

III.

Pri reviziji uradniškega zakona in razvrstilne uredbe naj se upoštevajo predlogi, ki jih je stavil činovniški Savez in UJU, posebno pa še povdarjamo sledeče specialne zahteve:

1. Uzakoni naj se, da pripada vsem upokojevcem po 1. septembru 1923 pokojnina po novem uradniškem zakonu;

2. točno naj se uzakoni, da pripada 10% povešek po čl. 7. čin. zak. tudi v pokojnino in v razvrstilni uredbi naj se popravi člen 12. te uredbe v tem zmislu, da pripade ta povešek vsemu strokovnemu učiteljstvu, ki ima enakovredne strokovne izpite z meščanskošolskim učiteljstvom;

3. točno naj se uzakoni in dopolni čl. 31. uradniškega zakona z določilom, da pripada 15% povešek po členu 31. vsem onim uradnikom, ki imajo s specialnimi zakoni določeno krajšo službeno dobo v pokojnino z onim dnem, ko dovrše službeno dobo, določeno s specialnim zakonom, t. j. pri učiteljstvu 32 službenih let;

4. člen 31. uradniškega zakona naj se izpremeni tako, da država ne bo odračunavala stanarine za naturalna stanovanja, ki jih prejemajo uradniki od samoupravnih teles, kar je posebno pri učiteljstvu važno, ki prejema stanovanje od občin kot nekako odškodnino za upravo šolskega poslopa;

5. izda naj se takoj uredba o zvišani stanarini po čl. 37. uradniškega zakona;

6. pri reviziji zakona in uredbe naj se upoštevajo nujne doklade, ki jih naj uredi ministrski svet še pred uzakonjenjem na podlagi čl. 40. čin. zak., in to:

doklade šolskim nadzornikom, ker sicer je njihov položaj in točno izvrševanje njihove službe iz materialnih ozirrov nevzdržljiv; funkcijske doklade šolskim upraviteljem; nagrade prideljenim učiteljem na meščanskih šolah, da se dobi naraščaj za nje; nagrade obmejnemu učiteljstvu, na težjih mestih, v hribih in na enorazrednicah, kjer je sicer težko dobiti dobrih kompetentov.

IV.

Od poslancev nove Narodne skupščine zahtevamo, da naj se takoj izda šolski zakon, ki bo uredil prosvetno upravo, katera sedaj trpi zaradi nedonošenja tega zakona na škodo prosvetnega napredka, hude pretresljaje.

S tem zakonom naj se uredi gornja specialna vprašanja, v kolikor jih ne more rešiti uradniški zakon. Po šestih letih ujedinenja moramo donošenje šolskega zakona smatrati za nujno tudi iz ozira od pomoči ki notranji konsolidaciji in utrditvi države.

Posebno povdarjamo izpopolnitev uradniškega zakona s šolskim zakonom v pogledu disciplinskega postopka, javne komisijske službene ocene učiteljstva in v pogledu nameščenja in premeščenja učiteljstva.

Povdarjamo in opozarjamo v pogledu stalnega nameščenja učiteljstva in oddaje služb le na postopek potom razpisa; člen 71. uradniškega zakona naj se uporablja le, ako je prizadeti s tako namestitvijo ali premeščitvijo soglasen ter v slučaju izvršenega izreka disciplinarnega sodišča, za kar naj daje šolski zakon še posebne garancije.

V tem, da še nimamo urejene šolske in prosvetne zakonodaje v državi, leži glavni vzrok, zakaj imajo posamezne

politične stranke v vseh prosvetnih in šolskih vprašanjih odločilno besedo. V odpravo tega nedostatka zahtevamo nujno, da se:

ustvari čim preje enoten za vso državo veljaven šolski zakon, kakor smo povdarjali že zgoraj, ki naj zasigura učiteljskemu stanu:

a) službeno stalnost;

b) sodelovanje in soodločevanje v šolski upravi;

c) nepristranost v šolski upravi in popolno ločitev šolske uprave od politične;

č) brezpogojno uveljavljanje določenih načel pri popolnjenanju izpraznjenih učnih mest.

Pri izdelavi šolskega zakona naj se da učiteljstvu prilika sodelovanja.

V.

Od poslancev nove Narodne skupščine zahtevamo, da naj takoj izdajo zakon o ureditvi prejemkov državnih upokojevcem, s katerim se bo uredilo v prvi vrsti izenačenje prejemkov vseh državnih upokojevcem na enotni dinarski podlagi, ki se bo približala in izenačila s pokojnino, odmerjeno po novem uradniškem zakonu; z istim zakonom naj se regulirajo draginjske doklade upokojevcem, da se bodo dvigale in padale avtomatično draginjskim razmeram odgovarjajoče; uredi naj se tudi avtomatično neprekinjeno nakazovanje penzijskih prejemkov ob upokojitvi in vdovam ter sirotam ob smrti aktivnega ali upokojenega državnega uradnika.

Smer naše stanovske politike.

O tem vprašanju je poročal z ozirrom na zadnje dogodke podpredsednik Pov. UJU tov. **Anton Gnuš**.

V svojem poročilu je posnel dogodke in persekucije, ki so se vršile nad člani UJU pod prejšnjim režimom. Častno smo prestali to dobo. Ponovno je konstatiral, da se je v tej dobi prvič uporabil brez in pred disciplinarno preiskavo čl. 71. čin. zak. Glavno vlogo je igrala pri tem duhovščina. **Kršila se je tedaj učiteljska stalnost** in člen 224. čin. zak. Slomškova zveza ni našla niti besede, s katero bi obsodila nasilja, krivice in gaženje pravic. Prvič se je v tej dobi pojavilo učiteljstvo na razpoloženju. Grajal je, da tudi lastna društva niso takoj vsa vstala kot en mož. Sedaj se pa oglašajo, ko se poravnava krivice in se povpravljajo najbolj kričeči slučaj. Sedaj se je tudi oglašila Slomškova zveza z okrožnico od 27. novembra 1924 na naša okrajna učiteljska društva s pozivom, da se začne skupna akcija proti okrnjenju učiteljske stalnosti in nepremestnosti. **Povdarja, da se Slomškova zveza pri tem ni držala legalne poti, temveč je šla preko Pov. UJU na okrajna društva, z očitnim namenom, da zanese zmedo in nerazpoloženje v naše vrste.** Namen posvečuje sredstva! Ne obsojam koraka nekaterih društev, ki so dvignila svoj glas v protest proti gaženju učiteljskih pravic, proti uvajanju strankarstva in pristranosti v naše šolstvo, proti strankarsko-političnemu vplivu, kateremu se podreja šolska uprava. Nečemo ovirati kritike, a ta naj bo dostojna in pravilna. Zakaj niso ta društva sklicala protestnih zborovanj tedaj, ko se je prvič kršila stalnost in pravičnost?! Napredna javnost zahteva vedno, naj se poravnava »hudo z dobrim«, da se zapostavlja lastne pristaše, da se protežira nečlane pred člani — to so čudni nazori. Nikdar in nikoli ne more biti v interesu organizacije, ako javno v dnevnem časopisu razkrivamo nasprotja in razpravljamo načelna in taktična nesoglasja. **Za to imamo jasno parlamentarno pot — ožji, širji sosvet in pokrajinsko skupščino.** Jasno so pokazali napadi v »Slovenca« in »Straži« (ki ga prečita) da je kvarno ugledu stanu, ako se poslužujemo druge poti. (Splošno se je obsojalo pisavo »Slovenca« in napade, ki jih piše znani dopisnik, on blati naš stan iz politiške strasti in iz namena škodovati, ne pa izboljšati.)

Trditev, da se je naša organizacija udejvala kakoli politični stranki, je neresnična in še nikoli nisem slišal iz ust kakkega merodajnega politika željo ali zahtevo, da naj podpira organizacija njegovo stranko, ali da je proti interesom njegove stranke, ako stopi vse učiteljsvo v edinstveno organizacijo.

Naša organizacija še ni nikdar brnila nikomur pristopa v UJU, ako si je osvojil v členu 2. pravil Udruženja jugoslovanskega učiteljsva označeno svrhu in njega načel.

Naša organizacija tudi ni nikdar povpraševala svojih članov, kakšnega političnega naziranja da so. Neresnična je torej trditev, da bi se komu v naši organizaciji kratila svoboda mišljenja.

Dogodki zadnjih časov nas pa silijo, da ponovno razmišljamo o smeri naše stanovske politike, da zavarujemo učiteljskemu stanu dosedanje pravice, našemu šolstvu pa ustvarimo trden in trajen temelj.

RAZČIŠČENJE STALIŠČA DO SLOMŠKOVE ZVEZE IN DRUGIH NAČELNIH ZADEV.

Debata o obeh zadnjih referatih se je vršila skupno, ker sega drugo v drugo. Debate so se udeležili skoro vsi predstavniki društev, da se je temeljito razčistilo stališče v vseh zadevah in je bilo jasno razvidno mnenje, ki ga zastopa večina in obstoja v sledečem:

Čas za sporazum s Slomškovo zvezo je bil pred ustanovitvijo UJU, ko je sama to onemogočila. Ni hotela razpusta, dasi nima pravice do eksistence po svoji zgodovini, ker je napravila zločin nad stanom in izdajstvo, da sta njen predsednik in odbornik glasovala proti regulaciji učiteljskih plač, proti znižanju službene dobe od 40 na 35 let, proti izenačenju učit. z drž. uradn. od XI. do VIII. čin. razreda; ker je pristrano delila le svojim članom drag. doklade in je sodelovala pri krivicah in preganjanju, ki so se godile večim učiteljsva. Pri svoji stranki in v listih ni storila še ničesar, da bi ublažila napade proti stanu in šoli, temveč celo sodeluje pri tem. Zadnji dogodki so ponovili to. Če smo mi razpustili Zavezo in s tem zlikvidirali preteklost, v korist naši skupni stanovski državni edinstvi, bi lahko to storila tudi ona, če je imela kaj iskrenosti in poštene namene. Sedaj so pravila tu, ki kažejo edino pot za vstop — soglasje z njimi in odpade vse drugo. Dosegli bomo svoje ideale brez njih, če so več strankarji kot učitelji. Iz občega mnenja je izzvenelo to, da ne izgublamo več s tem vprašanje časa in svojih energij.

Dasi je bil ves širši sosvet soglasen v tem, da se mora čuvati stalnost in odločno boriti za njo, vendar je ni dolžnosti, da bi se zavzemali ob taki priliki za nečlane UJU, posebno ne v slučaju, ko se oni niso niti z besedico zganili, ko so bili preganjani člani UJU, temveč so celo sami pomagali pri stvari, kar je jasno razvidno iz poziva, ki ga je izdala Slomškova zveza dne 4. avgusta 1924 in ki je bil na seji prečitani.

Glede urejevanja stanovskega glasila je širši sosvet s pritrjevanjem odobril postopanje, da je smatrati Učit. tov. kot glasilo pov. UJU in ne okrajnih društev in se ima urejevati v prvi vrsti v smeri, ki jo zavzemata ožji in širši sosvet in je le njima odgovorno uredništvo za smer lista, kakor določa to člen 66. poslovnika. V zmislu sklepa širjega sosveta od 28. dec. 1912 ima uredništvo pooblastilo, da sme črtati vse, kar bi moglo nasprotovati intencijam občega organizacijskega delovanja UJU.

Učiteljski Tovariš ima biti verno zrcalo naziranja širjega sosveta in pokrajinske skupščine ter ima predstavljati vnanjemu svetu sliko naše notranje enotnosti, da nas bodo javnost in merodajni krogi po tem tudi upoštevali, ne pa, da bi s preširoko svobodo objave kazali javnosti našo notranjo needinost in bi bilo naše glasilo zrcalo iste. Za izravnanje skupnih načelnih diferenc, ki se pojavljajo povsod, imamo širši sosvet in pokrajinske skupščine, vsaka druga pot in objava pa je direktno kvarna organizaciji.

SMERNICE STANOVSKO POLITIKE.

Sprejete so bile na to resolucije, ki sta jih predlagala referenta, katerih prvi del je objavljen zgoraj, drugi del je stavil tov. Gmus in se glasi:

1. Glede mišljenja, ki se pojavlja med članstvom, da se lahko organizacija izogne vsakemu posredovanju in vplivu političnih strank, se ugotavlja, da se mora organizacija poslužiti vpliva vseh stanov in šoli naklonjenih političnih strank, ako hoče uveljaviti svojo ugotovljena načela in nazore, to vsaj za prehodno dobo.

2. Ker se je z zakonom o oblastni upravi podredila prosvetna uprava velikim županom, ki so in ostanejo eksponenti političnih strank, so s tem pridobile politične stranke svoj vpliv na prosveto in šolstvo. Organizaciji je dana le potem teh strank edina možnost, da usmerja sedaj šolsko politiko v skladu z organizacijskimi načeli in da se bo pri ustvarjanju šolskega zakona izpremenil zakon o oblastni upravi ter tolmачil tako, da se čimprej depolitizira šolstvo in prosveta iz dnevnih politike.

3. Ugotavljamo, da zadržuje UJU v svojem okrilju člane raznih svetovnih in političnih naziranj in veroizpovedi, ter da ni vstop nikomur zabranjen, ako se strinja z načeli in smerjo, na katerih je Udruženje osnovano, predvsem, da ni nasprotnik našega narodnega in državnega edinstva.

4. Ponovno se pozivajo vsa okrajna učiteljska društva, da pozovejo vse ne-včlanjeno učiteljsvo v svojih okrajih, naj pristopi v okrajno učiteljsko društvo in postane tako član UJU, s čimer bi se onemogočile vse zle posledice, ki imajo svoj izvor v razdvojenosti učiteljsva.

TEMELJNA NAČELA ZA NAMEŠČENJA Z OZIROM NA SEDANJI RAZPIS.

Največ je izčrpalo debato vprašanje kompetence za službe po razpisu.

Povdarjalo se je načelo, da občne imej organizacija nič opravka s kompetencami in nameščeni, ker to le razdvaja naše vrste, organizacija naj le postavlja vrhovna načela in jih brani, da se izvajajo, v tem oziru. To je povdaril že pov. tov. Jelenc v Krškem na skupščini l. 1924, ko je izjavil, da ne maramo onih, ki pristopajo v našo organizacijo le za voljo tega, da bi dobili kako boljše mesto, pa tudi tistih ne, ki izstopajo iz organizacije, če mesta ne dobe. Načela naj veljajo! — Na Bledu na pokr. skupščini l. 1922 pa se je izdalo načelo, da se moramo zavarovati proti temu, da bi postala naša organizacija pribežališče političnih veteraničkov in koristolovcev, ki bi si z našim članstvom skušali le pridobiti priporočilno legitimacijo za to ali ono službo in se moramo zavarovati tudi proti temu, da bi postala organizacija izliv pritožb osebnega značaja pri poedinih nameščanjih in personalnih zadevah.

Glavni vzrok, da je prišla organizacija v položaj sodelovanja, je delitev prosvete na dve oblasti, s katero je zvezana ukinitve višjega šolskega sveta in podreditev velikim županom, ki so odvisni popolnoma od strank.

Odločno se je obsojalo to, da imajo sedaj že svojo besedo vsi mogoči faktorji pri nameščanju učiteljsva, posebno da se vmešavajo lajki, ki ne poznajo ne stanovskih in ne šolskih razmer. Vmešavajo se stranke, učit. klub stranke, njeni zapupniki in sedaj se je pričela vmešavati celo Orjuna.

Odločno se je obsojalo to, da se postopa tu zelo enostransko in pristransko, »ta je govoril to, ta to in ta to, o tem in zato ne sme dobiti tega službenega mesta«. Vse obsodbe vredno je, da se merodajni faktorji na take nezanesljive izjave ozirajo in da prizadetim ne dajo prilike zagovora.

To so nezdrave razmere, ki jih je treba takoj odpraviti in ki jih mora rešiti zakonitimi potmi tudi šolski zakon.

Odločali bodo pri predlogih veliki župani in prosvetni referenti, ker ni drugače, naj zaradi abnormalnih razmer skuša dobiti soodločevanje tudi organizacija po svojih zapupnikih.

Obče mnenje je bilo, da naj se absolutno odpravi vsako pritiskanje kljuk. Postavimo naj se občna načela, ki se sporoče merodajnim faktorjem in jih varujejo zapupniki učiteljsva. Prizadeti naj se obračajo le potom svojih predsednikov okrajnih društev, če imajo izredne razmere, ki naj bi se izjemoma upoštevale.

Tovariš Požar je stavil v tej zadevi več predlogov od katerih so bili sprejeti sledeči:

»Glede obrambe pravnih razmer po socialni pravičnosti predlagam:

1. Čim je naše Udruženje pozvano k stavitvi predlogov ali na posvet za učiteljska nameščanja in premeščanja, naj se uveljavlja po čl. 62 ur. zak., a v tej razporedbi:

a) Najvišja službena doba, a ob enakosti službenih let naj ima prednost oni z boljšo oceno, oženjeni s šoloobveznimi otroci.

b) Bolje pa kot da poverjeništvu vabilo k temu sodelovanju sprejme bi bilo, da ta načela sporoči velikemu županu, ki naj se vedno ravna po njih in to zlasti, ker izkušnja uči, da se ne upošteva le mnenje povabljenega poverjenika, mar-

več večkrat in celo navadno, mnenje ljudi, ki nimajo z učiteljskim stanom pravnih skupnega, pa vendar pada vsa odgovornost in krivda nanj in na organizacijo.

c) K členu 61 ur. zakona se izposluje obljubljena odredba, da se učit. mesta odajajo le na podlagi konkurza, ki velja za celo pokrajino.

Sprejet je bil dodatni predlog tov. Stoparja naj se napravi vsekakor vloga na gg. velike župane, da pritegnejo zapupnike učiteljsva k stavljenju predlogov in predlog tov. Lapajneja, naj se v večji

Trgovsko-obrtno in kmetijsko šolstvo.

— Trgovska in obrtna zbornica je zbrala obsežen statistični material o obrtniških in trgovskih strokovnih organizacijah v Sloveniji, ki omogoča pregled včlanjenih obrtnikov in prijavljenih pomočnikov ter vajencev posameznih strok, kakor tudi vpogled v razvoj, delovanje in premoženjsko stanje obrtnih zadrug. Zbornica je v izdatni meri gmotno podpirala obrtno in trgovsko nadaljevalno šolstvo. V prošlem šolskem letu se je vršil pouk na 55 obrtno-nadaljevalnih, 3 gostilničarskih in 11 trgovskih nadaljevalnih šolah. Podpor je tem šolam dovolila zbornica doslej 128.200 Din. Subvencija, ki so jo prejele te šole od države je znašala 314.539 Din 84 par.

— Nova šolska knjiga. Ministrstvo za trgovino je odobrilo knjigo »Slovenska čitanka za obrtna učilišča«, ki jo je sestavil profesor na tehniški srednji šoli v Ljubljani Henrik Podkrajšek.

— V državno vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru se sprejmejo 1. marca 1925 praktikanti (vrajenci). Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj ljudska šola z dobrim uspehom, telesna sposobnost. Prednost imajo kmetijski sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanti obiskujejo jezikovni in računski pouk, drugače delajo z drugimi učenci zavoda praktično v vseh panogah šolskega gospodarstva pod strokovnim vodstvom. Zato dobivajo stanovanje in hrano brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1925./26. kot redni učenci; v slučaju ubožnosti imajo potem tudi prednost pri podelitvi brezplačnih mest v zavodu in so ob zadovoljivem napredovanju oproščeni sprejemnega izpita. To je najboljša pripravljavnica za resne kmetijske mladeniče z nezadostno predizobrazbo za vstop v I. letnik prihodnjega šolskega leta; bivši praktikanti so potem navadno najboljši redni učenci. Lastnoročno, na celo polo pisane in kolkovane prošnje (kolek Din 25) za sprejem praktikantov je pošiljati direktoriji državne vinarske in sadjarske šole v Mariboru takoj ali najkasneje do 25. januarja 1925 s sledečimi prilogami: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. zadnje šolsko spričevalo in 4. spričevalo o nravnosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pisмено Vsi drugi pogoji za sprejem so razvidni iz tiskanega prospekta (uredbe s programom), katera tiskovina se pošlje zanimancem proti plačilu 5. Din v gotovini. Nje nabava se priporoča.

Splošne vesti.

— Kdo vse se vmešava v učiteljska imenovanja in nameščanja. Žalibog je prišlo tako daleč, da so postala učiteljska nameščanja torišče grdih osebnih maščevanj, ki jih uprizarjajo ljudje, kateri nimajo nobene odgovornosti. Danes se hoče že vsakdo vmešavati v učiteljska imenovanja, pri tem pa se poslužujejo ti ljudje še podlih sredstev, da osumnijo kompetenta in ga na merodajnih mestih zahrbitno očrtnijo. Tudi lokalno, v kraju, kamor kompetira, raztrosijo o njem grde laži. Če se jih pozove, naj prinesejo dokaze, se izgovarjajo na druge, da so jim pripovedovali o tem in da imajo ti baje dokaze. Sklicujejo se na to, da so ljudje v kraju proti kompetentu. Najodločneje pa moramo obsojati, da se da takim ljudem prostera v časopisju in da se potom časopisja z grožnjami brez dokazov skuša vplivati in se vmešava v učiteljska nameščanja. V nobenem gornjem slučaju se niso ljudje, ki tako postopajo, obrnili na Pov. UJU in tudi niso organizacije informirali; o zadevah, dobro vedo, da bi organizacija zadevo temeljito razčistila in tudi prizadete zaslila. Takemu odkritemu in edino pravilnemu postopanju se namenoma izogibajo, da lahko v kalnem ribarju. Proti takemu postopanju se moramo dvigniti kot en mož in se bomo dosledno in brezobzirno borili. Vsak tak slučaj, kjer se le sumniči, naj pride pred razsodišče organizacije, ki ga bo razči-

meri ozira na družinske razmere.

Za mariborsko oblast naj se predlaga tov. Hrena, za ljubljansko pa poverjenika kot zastopnika učiteljsva.

Peto točko dnevnega reda je tov. pov. radi pozne ure odstavil z dnevnega reda in se sporoči društvom pisмено.

POKRAJINSKA SKUPŠČINA.

Na predlog tov. Stoparja se vrši pokrajinska skupščina v Šoštanj, določitev časa in dnevnega reda se prepusti ožjemu sosvetu.

stila iz oči v oči. Učitelji nismo šahovske figure, s katerimi se bo delalo šahovske politične poteze in tudi ne, da se bi malenkostne slučaje, ki bi ne smeli imeti z nameščenjem prav nobenega stika, izrabljalo proti pravični meri pri nameščanju. Izjavljamo, da bomo v tej borbi postopali popolnoma brezobzirno!

— Izplačilo razlik od oktobra 1923 do maja 1924. Vlada je razpravljala na seji 29. pr. m. o izplačilu razlike med starimi in novimi plačami za uradnike. Ugotovilo se je, da se morajo te razlike izplačati na temelju člena 249. uradniškega zakona. Ker finančni minister za ta izplačila nima pokritja, je ministrski svet sklenil, da mora finančni minister čim nujneje proučiti to vprašanje in najti možnost, da se uradnikom ta diferenca čim prej izplača.

— Finančni minister o izplačilu razlik. Finančni minister dr. Milan Stojadinović je glede izplačila uradniških razlik izjavil dopisnikom listov, da je že pričel s pripravami, kako najti kritja za izplačila uradniških razlik. Minister upa, da bo v kratkem času zadovoljil vsem uradniškim potrebam.

— Končno delo za likvidacijo prosvetnih oddelkov. Prosvetni minister je odredil vse potrebno, da se izvrši popolna likvidacija prosvetnih oddelkov bivših pokrajinskih uprav v Zagrebu, Sarajevu in Ljubljani. Večji del likvidacijskih poslov je že izvršen.

— Zadnji rok za polaganje dodatnih izpitov za učitelje. Inorodni učitelji, ki še niso položili dodatnega izpita iz predmetov narodne skupine in ne obvladujejo uradnega jezika, morajo položiti izpit najkasneje do konca tekočega leta. Učitelji, ki se tega roka ne bodo držali, se odpuste ali upokoje.

— Šolska upraviteljstva, ki so prejele položnice Belokranjske podružnice SPD, vljudno prosimo, da zbero male darove za zgradbo Planinskega doma na Mirni gori. Kakor že povedano, nameravane so v domu izredne cene za učiteljsvo, čeprav niso pri planinskem društvu. To pa seveda le, ako se bo učiteljsvo odzvalo naši prošnji. — Zagažen Ivan, predsednik belokranjske podružnice SPD.

— Umrla je dne 28. decembra v državni bolnici v Ljubljani učiteljica Justina Kozamernik. Blaga pokojnica je bila od vsega početka zvesta članica logaškega okrajnega učiteljskega društva. Zadnjih 12 let je službovala v Dol. Logatcu in bila vzgled dobre tovarišice in skrbne učiteljice. Naj v miru počiva! Preostalih naše sožalje! — Pogreb se je vršil 30. pr. m. iz deželne bolnice v Ljubljani. Udeležilo se ga je mnogo učiteljsva, posebno iz logaškega okraja in Ljubljane, med njimi okrajni šolski nadzorniki gg. Turk, Punčuh in Merjak, zastopniki logaškega okrajnega učiteljskega društva in pov. UJU.

— Načelnik umetniškega oddeljenja ministrstva prosvete dr. Šenoa je prispel službeno v Ljubljano, kjer si je ogledal delovanje Narodnega gledališča, je prisostvoval operni predstavi »Rigoletto« ter deloma tudi dramski predstavi »Firma P. B.« ter bil navzoč pri uprizoritvi »Hamleta« v drami. V ponedeljek 29. pr. m. so se vršile konference na gledališki upravi. Pozneje se je razgovarjal z univ. prof. Plečnikom in umetniškim konsulentom Tratnikom. Ogledal si je razstavo v Jakopičevem paviljonu in se udeležil tudi pogreba skladatelja Viktorja Parme ter je nato odpotoval v Maribor.

— Legitimacije za znižano vožnjo za dijake in učence je izdala Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Legitimacije so skupne za božične, velikonočne in velike počitnice, tako da šolskim voditeljem ne bo treba pisati vselej posebej legitimacij. Tiskana knjižica je zelo priročna in poceni. S tem se je odpomoglo posebno šolskim voditeljem in tudi dijakom, da bodo imeli svojo stalno legitimacijo. Legitimacija je veljavna za učence osnovnih, meščanskih in srednjih šol.

— V založbi »Jug« v Ljubljani je izšla mladinska knjiga Josip Ribičič: »Zavratanje pošasti«. Cena broširanemu izvodu je 14 Din. Naroča se pri založbi »Jug« v Ljubljani, Pred škofijo št. 21, I. nadstropje.

— **II. književna tombola Jugoslovenske Matice.** Opozarjamo ponovno, da se zbiranje prvih dveh števil II. književne tombole Jugoslovenske Matice vrši šele dne 24. januarja 1925 in ne 24. decembra t. l., kakor je bilo prvotno javljeno. Cena tombolski tablici 3 Din.

— V izjavi učiteljskega društva za Mežiško dolino v predzadnji številki bi moralo pravilno stati: moralne tehtnosti, ne moralne treznosti.

— **Dan 20. dec. 1924 je bil za vse posavsko učiteljstvo, osobito pa še za trboveljsko izvanrednega pomena.** Kako tudi ne? Saj smo bili z odlikovanjem zaslužnega, obče spoštovanega tovariša in bivšega okrajnega šolskega nadzornika Gustav Voduška počeščeni vsi učitelji laškega, brežiškega in kozjanskega okraja. Ta dan je tako prav pokazal, kako zna ceniti učiteljstvo svoje zaslužne voditelje, kajti jubilat ni le prejel po srezkem glavarju g. Pinkava podeljeni red sv. Save IV. vrste iz Najvišjega mesta, ampak tudi diplomni častnega članstva okrajnih učiteljskih društev za Sevnško-Brežiški in Kozjanski okraj. Potek slavljaja, tako v oficijalnem kakor veseljem delu je bil nad vse vznešeno gnljiv in prisrčen. Deputacije domače občine, kakor tudi cerkve in drugih korporacij so slavile odlikovančeve zasluge na šolskem vzgojnem polju in izrazile željo, naj bi naš dični veteran še dolgo in mirno užival zasluženo spoštovanje in ljubezen obožujočih generacij. Slava!

— **Okrajnega šolskega nadzornika Jos. Turka** je imenovalo učiteljsko društvo za radovljiški okraj častnim članom društva in mu na zborovanju dne 6. pr. m. izročilo častno diplomu. To je pač največje odlikovanje, ki ga zamore prejeti nadzornik, ko odhaja v pokoj, če se ga podrejeno učiteljstvo v iskrenem tovarištvu spominja in mu priznava zasluge. Čestitamo!

— V Sarajevu je umrla Marija P. Šušlić roj. Dostanić, mati poverjenika UJU v Sarajevu. Naše iskreno sožalje!

— **Državne štipendije za praktično pedagogiko.** Glavni odbor UJU je sklenil na zadnji seji, da naprosi prosvetnega ministra za posebne štipendije za praktično pedagogiko. Študente za praktično pedagogiko naj bi prosvetni minister dočeval skupno z UJU. Odbor predlaga 40 do 50 takih koristnih štipendij.

— **Mednarodni profesorski kongres.** Ministrski svet je sklenil, da se naša država udeleži mednarodnega profesorskega kongresa. V ta namen je določen kredit 500.000 dinarjev.

— **Popravek.** V podlistku »O potrebi poučnega lista za mladino« se je vrnilo več napak. Najhujša: O vsem se hočemo poučiti kar je pri nas in drugod — kar nam nudi narava, šport in klinika, se mora glasiti: ... šport in tehnika.

— **Glavni Savez drž. urad.** je 4. dec. 1924 zopet poslal vsem ministrom vlogo, s katero zahteva takojšnje in celotno izplačilo razlike med starimi in novimi plačami. V isti vlogi je tudi zahteval, da se v vsakokratni državni proračun vpostavi najmanj 60 milijonov dinarjev za gradnjo stanovanj za državne uslužbenice.

— **Zahvala.** Ob bridki in nenadni izgubi svoje ljubljene, edine sestre Juste, učiteljice v Dol. Logatcu, mi je bilo v veliko uteho sočustvovanje od strani tovarišev in tovarišic iz Logaškega okraja in od drugod ter obilna udeležba spremstva na nje zadnji zemeljski poti k Sv. Križu. Sprejmite vsi mojo najiskrenejšo zahvalo, posebno pa še Dol. Logaška občina in Učiteljsko društvo za Logaški okraj za poklonitev krasnih vencev in zastopniku UJU za spremstvo na nje poslednji poti. — Ribnica, 2. jan. 1925. — Marija Kozamernik, učiteljica.

— **Učitelji — predsedniki volilnih komišij v Sloveniji za državnozbornske volitve.** **Volilni okraj Brežice:** Artiče Josip Pečnik, nadučitelj v Kapelah, Globoko Jakob Medved, nadučitelj v Pišecah, Gorica Zmago Bregant, šolski upravitelj na Blanci. Videm Janko Knapič, šolski upravitelj v Vidmu, Zabukovje Franc Drnovšek, okrajni šolski nadzornik v Sevnici. **Volilni okraj Celje:** Frankolovo Peter Jankovič, šolski upravitelj v Vojniku, Nova cerkev Albin Schmidt, učitelj v Dobrni, Polzela Ivan Kramar, učitelj v Celju, Sv. Pavel pri Preboldu Ljudevit Černej, šolski nadzornik v Grižah Šmartno, v Rožni dolini Fran Voglar, šolski upravitelj v Celju, Velika Pirešica Mi-

hael Levstik, učitelj v Celju. **Volilni okraj Dolnja Lendava:** Bratonci Ferdo Sprager, nadučitelj v Beltincih, Čentiba Josip Gorišek, ravnatelj meščanske šole v Dolnji Lendavi, Dobrovnik Alfonz Turko, učitelj v Dolnji Lendavi, Gomilica Josip Birska, učitelj v Dolnji Lendavi. **Volilni okraj Konjice:** Cadram Hinko Schell, oblastni šolski nadzornik v Konjicah, Hudina (hiša št. 38) Josip Unverdorben, učitelj v Zrečah, Kebelj Anton Strigl, šolski upravitelj v Koblju, Prihova Lovro Serajnik, nadučitelj v Prihovi, Stranice Ernest Mayer, učitelj v Konjicah, Sv. Kunigunda Ludovik Petrič, učitelj v Konjicah, Sv. Jernej Franc Friedl, nadučitelj pri Sv. Jerneju, Špitalič Janko Kržič, šolski upravitelj v Ločah. **Volilni okraj Laško:** Sv. Jedert Vitko Jurko, šolski upravitelj v Dolu pri Hrastniku, Sv. Krištof Ivan Četina, šolski upravitelj v Laškem, Sv. Štefan Anton Gnus, šolski ravnatelj v Dolu pri Hrastniku, Št. Lenart Milko Jerše, učitelj v Laškem. **Volilni okraj Ljutomer:** Cven Fran Karbaš, okrajni šolski nadzornik v Ljutomeru, Ivanjci Igo Hauptman, učitelj pri Sv. Duhu na Stari gori, Okoslavci Karel Mavrič, šolski upravitelj v Gornji Radgoni, Plitvički vrh Janko Žel, šolski upravitelj v Apačah, Stara cesta Ivan Baukart, ravnatelj meščanske šole v Ljutomeru, Veržej Fr. Zacherl, učit. v Ljutomeru. **Volilni okraj Maribor, desni breg:** Cinžat Davorin Lesjak, učitelj v pok. v Rušah, Fram Štefan Firm, nadučitelj v Hočah, Laporje Matko Janžekovič, učitelj v Slovenski Bistrici, Lehen Anton Hren, nadučitelj v Studencih, Makole Alojzij Kranjc, nadučitelj v Poljčanah, Ruše Matija Lichtenwallner, okrajni šolski nadzornik v Mariboru, Tinje Ivan Tomažič, nadučitelj v Tinjah. **Volilni okraj Maribor, levi breg:** Selnica ob Muri Josip Malenšek, učit. v Mariboru, Sv. Duh na Ostrem vrhu Slavoj Dimnik, učitelj v Mariboru, Sv. Križ Ivan Robnik, šolski upravitelj pri Sv. Juriju ob Pesnici, Sv. Martin pri Vurbergu Drago Humek, ravnatelj meščanske šole v Mariboru, Sv. Peter Fran Voglar, ravnatelj ženskega učiteljskega v Mariboru. **Volilni okraj Mozirje:** Bočna Bogomir Rajner, šolski upravitelj v Ljubnem, Nova Štifta Franc Kocbek, šolski upravitelj v Gornjem gradu, Kokarje Branko Zemljčič, nadučitelj na Rečici, Ljubno Valentin Pulko, nadučitelj v Gorici (Rečici), Luče Ivan Pušenjak, šolski upravitelj v Mozirju. **Volilni okraj Murska Sobota:** Krog Ciril Vilfan, šolski upr. v Krogu, Kančovci Avgust Čizek, učitelj v Murski Soboti, Markovci Mirko Dujc, učitelj v Murski Soboti, Sv. Jurij II. Edvard Gregorič, učitelj v Murski Soboti. **Volilni okraj Ormož:** Brebrovnik Adolf Rosina, učitelj v Ormožu, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji Franc Fink, šolski nadzornik in vadniški učitelj v Mariboru, Sv. Miklavž Ivan Najžer, učitelj v Središču, Velika Nedelja Josip Rajšp, nadučitelj v Ormožu. **Volilni okraj Prevalje:** Črna Janko Gačnik, učitelj v Guštanju, Kotlje Adolf Sokol, nadučitelj v Kotljah, Libelice Ivo Feinig, nadučitelj v Mežici, Sv. Danijel Peter Močnik, okrajni šolski nadzornik na Prevaljah. **Volilni okraj Ptuj:** Gradišče Josip Gorup, nadučitelj v Ptujju, Jiršovci Franc Cilenšek, učitelj v Ptujju, Nova cerkev Franc Kašpar, šolski upravitelj v Narapljah, Sela Franc Jamšek, šolski upravitelj v Ptujju, Sv. Andraž v Slovenskih goricah Vinko Šerona, učitelj v Ptujju, Sv. Vid Ivan Klemenčič, učitelj v Ptujju, Trnovska vas Mirko Majcen, učitelj v Ptujju, Vurberg Janko Lešnik, šolski upravitelj v Vurbergu. **Volilni okraj Slovenjgradec:** Kaplja Andrej Visočnik, šolski upravitelj pri Sv. Ožbaltu, Pameče Ignacij Kaffou, nadučitelj v Št. Janžu pri Dravogradu, Podgorje Miloš Germovšek, okrajni šolski nadzornik v Slovenjgradu, Razbor Štefan Rataj, učitelj v Razboru, Sv. Andraž nad Polzelo Fran Hribernik, ravnatelj meščanske šole v Šoštanju, Sv. Anton na Pohorju Maks Pirc, učitelj v Marenbergu, Sv. Primož na Pohorju Anton Glaser, šolski upravitelj pri Sv. Primožu na Pohorju, Sv. Vid nad Valdekom Josip Purkart, učitelj v Št. Ilju pod Turjakom, Št. Ilj pod Turjakom Karel Barle, učitelj v Šmartnem, Št. Janž na Vinski gori Miloš Tajnik, učitelj v Šoštanju, Šmartno na Paki Bogomir Zdošek, šolski upravitelj v Letušu, Šmartno pri Slovenjgradu Ferdo Šentjarc, ravnatelj meščanske šole v Slovenjgradu, Trbonje Josip Golob, šolski upravitelj v Vuzenici, Vuhred Simon Viher, šolski upravitelj v pok. v Vuzenici. **Volilni okraj Šmarje:** Buče Alojzij Pečnik, nadučitelj v Bučah, Koprivnica Anton Potočnik,

nadučitelj v Podsedri, Kostrivnica Beno Serajnik, ravnatelj meščanske šole v Celju, Križe Avgust Tomič, nadučitelj pri Sv. Antonu nad Rajhenburgom, Podčetrtak Fran Lovrec, nadučitelj v Podčetrtku, Ponikva Hinko Šumer, okrajni šolski nadzornik v Šmarju, Sedlarjevo Ferdo Kokot, šolski upravitelj pri Sv. Petru pod Svetimi gorami, Slivnica Jožef Cenčič, šolski upravitelj v Rogatcu, Sv. Ema Tone Fink, učitelj v Šmarju, Sv. Peter pod Sv. gorami Gustav Pečnik, šolski upravitelj na Bizeljskem, Sv. Štefan Gvidon Srabodnik, nadučitelj pri Sv. Štefanu, Št. Vid pri Ponikvi Josip Bizjak, nadučitelj v Celju, Šmarje II. Ivan Glinšek, šolski upravitelj v Rogoški Slatini, Žetale Tone Stefanciosa, učitelj v Gabrju pri Rogatcu. **Volilni okraj Črnomelj:** Adlešiči Gustav Lukežič, okr. šolski nadzornik v Črnomlju, Draščiči Konrad Barle, šolski upravitelj v Metliki, Radovica Ivan Riglar, šolski upravitelj v Semiču, Suhor Alfred Kos, šolski upravitelj v Dragatušu, Sinji vrh Franc Lovšin, šolski upravitelj na Vinici. **Volilni okraj Kamnik:** Dob Ivan Šmajdek, šolski upravitelj na Krtini, Gozd Tomo Petrovec, šolski upravitelj v Jaršah, Ihan Julij Čenčič, šolski upravitelj v Kamniku, Motnik Vinko Ravnihar, učitelj v Št. Gothardu, Podhruška Kornelij Igljič, učitelj pri Sv. Trojici, Paloviče Andrej Pogačar, učitelj v Kamniku, Šmartno Ivan Primožič, učitelj v Mekinah, Vodice Anton Arrigler, šolski upravitelj na Skaručni, Zgornji Tuhinj Luka Blejč, šolski upravitelj v Trzinu, Zlato polje Peter Sirc, šolski upravitelj v Mengšu. **Volilni okraj Kočevje:** Banjaloka Dore Betriani, šolski nadzornik v Kočevju, Borovec Josip Jaklič, učitelj v Kočevju, Draga Ferdo Wigele, šolski upravitelj v Loškem potoku, Karlovica Anton Kadunc, učitelj pri Sv. Gregorju, Kočevska Reka Viktor Kovač, učitelj v Sodražici, Koprivnik Avgust Lulik, učitelj v Ribnici, Mozelj Ferdo Reiminger, učitelj v Livoldu, Rob Alojzij Peterlin, učitelj v Kočevju, Stari log Alojzij Černe, učitelj v Gotenlici, Sv. Gregor Anton Mervič, ravnatelj meščanske šole v Ribnici. **Volilni okraj Kranj:** Javorje Ladislav Čuk, učitelj v Kranju, Mavčiče Avgust Poberaj, učitelj v pok. v Št. Vidu nad Ljubljano, Predvor Anton Sepaher, šolski upravitelj v Kranju, Sora Vinko Roblek, učitelj v Kranju, Trata Vilibald Rus, šolski nadzornik v Kranju, Trboje Franc Rant, učitelj v Stražišču, Zminec Andrej Vilfan, učitelj v Sori, Železniki Ivan Mihelčič, šolski upravitelj v Selcah. **Volilni okraj Krško:** Bučka Franc Zagorc, šolski upravitelj v Kostanjevici, Cerklje Joško Vutkovič, ravnatelj meščanske šole v Krškem, Veliki Podlog Ljudevit Stiasny, šolski nadzornik v pok. v Ljubljani, Bušeča vas Ivan Baškovič, šolski vodja v Zameškem, Škocijan Fortunat Lužar, šolski nadzornik v pok. v Ljubljani, Šmarjeta Janko Vanič, učitelj v Krškem, Trebelno Anton Brodnik, učitelj v Kostanjevici, Velika dolina Karel Rostohar, nadučitelj v Cerkljah. **Volilni okraj Litija:** Dole Anton Vidmar, šolski upravitelj v Veliki loki, Gradišče Miha Debeljak, šolski upravitelj v Šmartnem pri Litiji, Izlake Matija Pelko, učitelj v Toplicah-Zagorju, Kotredež Janko Levstik, nadučitelj v Zagorju Kresnice Anton Mrvič, ravnatelj meščanske šole v Ribnici, Laze Franc Rigler, šolski upravitelj v Hotiču, Polica Ivan Bezeljak, šolski nadzornik v Litiji, Stična Lovro Jevnikar, učitelj v Št. Vidu pri Stični, Videm Ivan Dimnik, strokovni učitelj v Ljubljani. **Volilni okraj Logatec:** Begunje Leopold Punčuh, šolski nadzornik v Logatcu, Grahovo Franc Rozman, nadučitelj v Grahovem, Hotedršica Janko Polak, nadučitelj v Ljubljani, Rovte Ladislav Požar, učitelj v Planini, Sv. Vid Alfred Vodopivec, učitelj v Begunjah. **Volilni okraj Ljubljana, okolica:** Šmartno pod Šmarno goro Ivan Štrukelj, nadučitelj na Viču pri Ljubljani, Želimlje Ivan Štrekelj, nadučitelj na Vrhniki. **Volilni okraj Novo mesto:** Ambrus Ciril Dequal, šolski upravitelj na Dvoru, Brusnice Maks Kalan, učitelj v Brusnicah, Dobrnič Janko Grad, šolski nadzornik v pok. v Novem mestu, Mirna Ivan Novak, šolski nadzornik v pok. v Ljubljani, Tihoboj Venčeslav Skebe, učitelj v Črmošnjicah, Orehovica Maksimir Rozman, učitelj v Strugah, Stopiče Vilko Menart, učitelj v Novem mestu, Toplice I. Josip Vrbinec, učitelj v Toplicah, Toplice II. (Uršna sela) Boris Grad, učitelj v Toplicah, Zagradec Hinko Lobe, učitelj v Zagradcu. **Volilni okraj Radovljica:** Koprivnik Jakob Gospodarič, učitelj na Jesenicah,

Naš stanovski naraščaj.

—uč Tretji sestanek učiteljskega naraščaja v Mariboru. Kakor drugekrati smo se tudi to pot zbrali v meščanski šoli ob 1/26. uri zvečer. Tov. Božo Tomažič je pozdravil vse navzoče, zlasti še gospe Vero Vodenikovo in Marico Humekovo, ki sta prišli k nam v goste, otvoril sestanek in predal besedo tov. Antonu Hrenu, nadučitelju v Studencih. Presrčno pozdravljen je povzel besedo tov. predavatelj, ki ga poznamo še z lanskimi sestankov. V živahnem, jednatem in lepo zaokroženem govoru nam je podal »Nekaj misli« v razmišljanje ob vstopu v novo leto. Evo nekatere: Nimaš glave le, da jo pokrivaš.— Ne živiš le radi samega sebe.— Odsev tvojih dobrih del krepí odsev dobrih del tvojega drugega in še tretjega tovariša, eno tvoje slabo dejanje pa kvari uspehe in ugled tvojega dvajsetega in še celo tridesetega naslednika. — Razveseljiv pojav pri tem sestanku je bila debata o predavateljevih izvajanjih, ki so se je z mladeniškim ognjem udeleževali mnogi tovariši. Tov. predsednik se je ob sklepu zahvalil tako tov. govorniku za lepe misli, kakor tudi vsem tovarišem, ki so posegali v debato in s tem dokazali svojo sodelavnost in zanimanje za globlja stanovska vprašanja.

Četrty sestanek bo po božičnih počitnicah dne 10. jan. 1925 v istih prostorih in ob istem času. Predseduje tovarišica Nada Škrli, zapisnikujeta tov. Čebulj in Andolšek. Predaval bo g. prof. Gustav Šilih.

Ob razhodu smo si želeli med seboj vesele počitnice in mnogo lepih dni v novem letu 1925. Prav tako želimo mnogo zdravih, solčnih dni naraščajnikom v Ljubljani in drugod s prošnjo: Oglasite se še vi kdaj!

Naša gospodarska organizacija.

—g Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta so darovali: Učiteljsko društvo za laški okraj 400 Din; neimenovan 600 Din; — za Ganglov kamen.: Kristina Demšarjeva, učiteljica v pok. na Bledu, 100 Din; učiteljstvo v Poljanah nad Škofjo Loko 30 Din, in sicer à 10 Din: Perko Lovro, Rus Marija in Bulovec Marija. — Blagi dobrotniki, ki so v prvem tednu novega leta darovali 1130 Din in s tem postali posnemanja vredni vzgled, naj sprejmo najprišrčnejšo hvalo!

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina in darila: Dimnik Slavoj in Vojnilović Jedert v Mariboru à 10 Din = 20 Din; učiteljsko društvo za svetolenarški okraj 105 Din; Kos-Jarnovič, Vel. Dolenci (Prekmurje) 20 Din; učiteljstvo osnovne šole v Kuzdobljanu (Prekmurje) 40 Din; Elza Lokay, šolska upraviteljica, Predanovci (Prekmurje) 10 Din; učiteljstvo dekliške osnovne šole IV. v Mariboru v počaščenje spomina umrle gospe Bregantove, matere tovarišice ge. Kristine Petričeve, 100 Din; Jos. Lasbacher, nadučitelj v pok., Ruše, 10 Din; Korže Janko in Kovač Zdravko, strokovna učiteljica v Žalcu, 20 Din. Iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik.

—g »Samopomoč« gospodarska za druga javnih nameščencev in upokojenec v Cerknici r. z. z o. z. v likvidaciji pozivlja zadržne člane, ki so spremenili svoje bivališče, da javijo tekem 14 dni točne naslove sedanjega bivališča, ker se jih potrebuje v svrhu nakazila deleža in dividende.

Književnost in umetnost.

Priporočamo vse spodaj navedene knjige v nabavo učiteljstvu in šolam, posebno pa šolskim, vsem javnim ljudskim in društvenim ter učiteljskim-strokovnim knjižnicam. Vse tu navedene knjige se naročajo tudi lahko potom Učiteljske knjižarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica, št. 6.

Ocene.

—k Svetlost. Veliki ilustrovani Almanah za prosto 1925. godinu. Uredio Mih. M. Stanojevič. Izdanje Udruženja Jugoslovenskog Učiteljstva. Cena Din 10.

UJU je izdalo lansko leto »Učiteljski koledar«, ki je prinesel pisano vsebino pedagoških in beletristiških člankov, pesmi in praktičnih podatkov, ki jih nujno potrebuje vsak učitelj. Bil je to nekak začetek jugoslovenske pedagoške bibliografije in nekak jugosl. biografski pedagoški leksikon. Za leto 1925, je UJU zopet izdalo koledar pod naslovom »Svetlost«, ki pa ni nadaljeva-

nje v prošlem letu započete smeri, temveč je krenil v beletristično smer in je zbral okrog sebe učiteljske delavce na polju leposlovja. Žal je od slovenskega učiteljskega zastopnika samo Gangl z dvema pesnitvama. To kviri značaj kolektarja in posebno zategadelj, ker ni to izdajanje beogradskega poverjeništvaja, temveč občega Jugoslovenskega učiteljskega Udruženja. Ne samo, da ima Gangl več in mnogo stvari, ki bi se dale uvrstiti, ima slovensko učiteljstvo še drugih delavcev, od katerih bi vsaj nekateri še lahko našli prostora v koledarju. Vsebinsko koledarju je sledeča: Voj. J. Ilič — Mladi, Otadžbina, pesma; Silvije Kranjčević, Pred knjigom povjesti roda moga, pesma; Janko Leskovar, Pomisao na vječnost, pripovetka; E. Gangl, Geslo, pesma; Borivoje Ž. Milojević, Jovan Cvijić; Dr. M. D. Popović, Zaštita narodnog podmlatka; Vladimir Nator, Invalid, pesma; Dr. B. Bakić, Proučavanje osobina našeg naroda; St. Stanojević, Konsolidovanje Jugoslavije; Jaša M. Prodanović, Učitelj u srpskoj pripovesti; E. Gangl, Beli orel, pesma; Dr. Nedeljko Košanin, Josip Pančić; P. Aršinov, Šta je čoveku u istini priroda? Dr. Dobr. Ger. Popović Higijensko vaspitanje; Voj. J. Ilič — Mladi, Dorde Kratovac, pesma; Dr. Nik. Vučić, Učitelji i arheologija; Petar M. Ilič, Jedna nova vaspitna ustanova; A. Stanojević, Hemija u Srba; Mih. M. St., Nikola Tesla; Dr. R. Rajc, Duh kod srpske vojske za vreme svetskog rata; D. Petković, Učitelji i zemljoradničko zadrugarstvo; Petar Kuničić, U slavu oslobođenja i ujedinjenja, pesma; Dr. Branislav Krstić, Prve laži; Blag. K. Ristić, Poruka mrtvih, pesma; Jelenko Mihajlović, Potresi zemljine kore; Branislav D. Nušić, Kako sem učio Geografiju, pripovetka; Dr. V. K. Petković, Jovan M. Žujović; Mih. Sretenović, Seoski filozof, pripovetka; Dr. Voj. R. Mladenović, Staro-indijsko shvatanje života; Dr. Milan Šević, U slavu Đorda Natoševića; Blag. D. Todorović, Školske bašte i praznici sadenja drva; A. Krajačić, Mučenik, pripovetka; Uz naše slike. Naši saradnici. — Poleg lepe vsebine ima koledar tudi mnogo slik kulturnih delavcev.

—k **Ljubljanski Zvon** v letu 1925. »Ljubljanski Zvon« je dospel v svoje petinštirideseto leto, v dobo, kakršne ne more beležiti za sabo danes noben jugoslovenski in le maloštevilni slovenski literarni listi. V tej dolgi, neprekinjeni dobi njegovega obstoja je tudi že opsežen namen in pomen lista, njegova nužnost in globoka zasidranost v osrčju vsega kulturnega slovenstva. Samo tako je mogel postati in samo tako bo mogel ostati »Zvon« izmed temeljnih kamnov naše kulture! Nevezan na vse strani, ne služeč nobeni literarni ali umetniški »šoli«, razvijajoč se in rastoč v globino in v višino, ne more biti glasilo nikogar kot posameznika, marveč je glasilo vseh; vseh tistih resnično tvornih duhov namreč, ki vzlic motnjavi časa vedo, kaj in kam hočejo in ki uporno kljubujoč vsem besnim rušilnim tendencam duha zaničuje sodobnosti molče in vztrajno grade, zidajo, ustvarjajo. Zatorej mora biti »Zvon« tudi v bodoče resna, svobodoumna, izven dneva in puhlih demagoških gesel mirno snujoča revija.

Da se približa temu visokemu cilju, ima uredništvo za prihodnji letnik dovolj gradiva na razpolago.

V leposlovnem delu se nadaljuje in zaključuje Juša Kozaka roman Šentpeter, ki je že letos vzbudil občo pozornost čitateljev. Drugi del povesti bo to pozornost še stopnjeval. Razen »Šentpetra« bo objavil »Zvon« še en originalen roman. V njem se je mlad znan pisatelj, ki si je nadel psevdonim Jernej Jereb, lotil enega najkočljivejših sodobnih problemov. S finim psihološkim niansiranjem nam je očrtal razvoj mladega človeka, tipičnega za naše dni, ki je boli po krivdi razmer in okolice, nego iz lastnega nagiba, zašel v labirinte seksualnih zablod, odkoder mu ni več rešitve. Nad tem delom, ki je vzlic najkočljivejšim prizorom prožet z globokim etičnim gledanjem, se bo utegnil marsikateri misleč čitatelj razmisliti o enem najtežjih in najstrahovitejših vprašanj sodobne družbe. Romanu je naslov »Suženji Demona«. Poleg teh dveh vodilnih romanov bo v »Zvonu« odlično zastopana novela in krajša črtica. Takoj v prvi številki objavi Anton Novčan novelo »Papiža«, ki ji nato slede še druge. Novele objavijo nadalje Vladimir Levstik, Cvetko Golar, Ivo Šorli, Ivan Zorec, Fran Albreht in drugi. — V pesniškem delu se poleg znanih pesnikov oglašajo nekateri naši mlajši, zlasti tisti, ki so se oprostili raznih povojnih umetniških zablod in iščejo svojo pot. Drama bo zastopana po Otonu

Župančiču. Kratek, umetniško pisan esej se bo gojil še bolj nego doslej. Glavni zastopnik v tem delu bo dr. Ivan Prijatelj s svojo študijo o Dostojevskem. Dr. A. Debeljak objavi študijo o pokojnem A. Franceu, dr. J. Kelemina teoretsko estetsko razpravo o umetniškem ustvarjanju, dr. Fr. Kidrič razpravo in več zanimivih vesti iz svoje delavnice za izdajo celokupnega Prešernovega dela, dr. J. Glonar študijo o znanem ruskem prelagatelju Prešerna — Koršu. Vrh tega bodo zastopani v tem delu dr. Fr. Veber, dr. V. Molč, dr. N. Zupanič. Objavi se razen tega neka zanimiva, doslej neznana pisma Levstikova, dr. Žigon pa priobči del Stritarjevih pisem, ki bodo tvorila važen literarno-historičen prispevek. — Poleg navedenega se bo v listu razpravljalo tudi o drugih važnejših vprašanjih iz umetniškega in občega kulturnega življenja. O slovenskih literarnih novostih bodo med drugimi referirali urednik lista, Janko Glaser, Pavel Karlin; o dramih bo poročal urednik, o operi L. M. Škerjanc; važnejše srbohrvatske literarne in umetniške vesti bo beležil dr. F. Kozak. Naročnina listu ostane kakor doslej 120 Din, za inozemstvo 140 Din letno. Naročnina se plačuje tudi polletno in četrtletno. List se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

—k **Kratka srbska ali hrvaška slovnica**. (I. deo.) Sestavio: Tomo Jedrlič, učitelj. V Ljubljani. Samozaložba. Natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Že zadnjič smo javili, da je tov. T. Jedrlič izdal praktično slovnico za uporabo pri pouku srbohrvaščine. Knjigo je odobril tudi kot priročno, pomožno učno knjigo za učence prosvetni oddelek za Slovenijo v Ljubljani. Ker je slovnica sestavljena res na praktični osnovi in se posebno ozira na diferencialne razlike med slovenščino in srbohrvaščino, jo bodo učenci s pridom uporabljali v šoli in jo toplo priporočamo, da jo upeljejo učitelji srbohrvaščine v šolah.

—k **A. S. Puškin: »Kapetanova hči«**. Preložil dr. Iv. Prijatelj. V Ljubljani 1924. Založila Tiskovna zadruga. Cena broš. Din 24, vez. Din 29, s poštnino Din 1.25 več.

Ta Puškinova zgodovinska novela, ki je pravkar izšla kot 6. zvezek zbirke »Prosveti in zabavi« v novem prevodu dr. Prijatelja doslej že tretjič v slovenskem jeziku, predstavlja v ruski literaturi klasično delo, ki ga pozna v vseh oseh in prizorih že iz dobe svoje srednješolske izobrazbe vsak inteligentni Rus. Po mnenju Nemca Langa je to najboljša in naravnost vzorna novela v vsej svetovni literaturi. Zategadelj so prav storili naši srednješolski profesorji, da so to fino umetno slovanskega genija sprejeli v seznam privatnega čtiva na slovenskih srednjih šolah. Kako se je to nesmrtno delo Puškinovo priljubilo našemu čitajočemu občinstvu, kaže dejstvo, da predstavlja drugi slovenski prevod »Kapetanove hčere« (izšel l. 1896. v Gabrščkovi »Slovenski knjižnici«) danes že pravo bibliografsko redkost. Knjigo toplo priporočamo.

—k **Jalen Janez: Srenja**. Drama v štirih dejanjih. V Ljubljani 1924. Založila Jugoslovenska knjigarna. Cena Din 25.

Pisatelj »Doma«, ki je dosegel pri uprizoritvi v ljubljanski drami prav lep uspeh, je poslal svojo drugo dramo v svet. Boljša je kot prva. Obravnava socialen problem, da je skupni interes nad dobičkom posameznika, na tako kratek, koncizen način, da ne piše mnogo Slovencev tako lakonski, a obenem jasen in kratek jezik. Dejanje se v drami razvija povsem naravno in zapletek ni nikjer iskan kaj šele prisiljen. Dejanje pa je tudi jako bogato na dogodkih, tako, da ostane delo vse do konca napeto in zanimivo. Značaj oseh, ki nastopajo v igri, so krepko risani, so gorenjske grče, niso sentimentalne puže in skonstruirani junaki. Tu pulzira življenje in se pretaka resnična kri. Ržen je krasen tip altruista. Pogačar je markanten človek in pol. Dana ponosna in resolutna mladenka. Franica preudarna in premehka gospodinja itd. Tuji so v figurah Grosa in Francija manj odločni, zato manj slovenski bolj ko smo politični. Igra zahteva malo od odra, za to bo »Srenja« povsod lahko uprizorljiva, zlasti ker ima samo osem vlog 5 moških in 3 ženske. Tudi podelski odri bodo radi segli po njej. Zlasti se posrečijo Jalemu moške ocene, kjer riše slovenske tipe, pa naj si bodo tragične, vesele ali grčaste nature. Koliko tujega šunda se igra pri nas po deželji to je slovenska reč, dobra, priporočljiva in hvalevredna, zato bo našla pot preko širne domovine.

—k **Tožitelji in branitelji**. Carzano. Proti Avstriji V. Dr. Ljudevit Pivko. Založil klub Dobrovoljcev v Mariboru. 10 slik. Cena 12 Din.

Izšel je peti zvezek Carzana, dr. Pivkove zbirke, ki se je razširila med našim narodom kot malokatera knjiga prej. Peti zvezek nadaljuje obise borb zarotnikov in ima sledečo vsebino: Pregled: Čitateljem. — Maledetta Guerra. — Zapisnikom z vodnikom št. 24. — Poročilo Rudolfa Liške. — A. K. Op. Nr. 2189/11. — Vidale preiskuje. — Dokazila o izdajstvu. — Središče zarote na Češkem? — Žena ustvariteljica kompota. — Kje je denar? — Martinec in Maštalka v zapou. — Interpelacije v parlamentu. — Odgovor domobranskega ministra. — Glasovi domačega časopisja. — Polemika o izdajnikih. — Guido Cristofini in Aldo Valori o Carzanu.

—k **E. R. Burroughs: Tarzanove živali**, prevedel —z—. Splošna knjižnica št. 48. V Ljubljani 1924. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Strani 274. Cena broš. Din 30, vez. Din 36.

»Tarzanove živali« je v seriji Tarzanovih povesti III. knjiga. Kakor dosedanji obe knjigi je tudi ta popolnoma samostojen roman zase, le glavne osebe so ostale iste. Tarzan, njegova žena in od protistranke intriganta Rokov in Pavlovič. Tretja knjiga »Tarzanove živali« vede Tarzana in Jano vsled peklenških zavratnosti Rokova po ločenih potih zopet nazaj v pragozdove Afrike. Golega in nagega izpostavijo Tarzana njegovi sovražniki na samotem otoku na zapadni obali Afrike. Tarzan se vživi kmalu v džungelsko življenje, odloži civilizacijo, v silo si postavi divje zveri džungle za verne tovariše in se preseli z njimi na priborjenem čolnu na celino. S svojo skupino zveri, ki povsod in vsakom vzbujajo strah in grozo, zasleduje roparje svojega malega sinčka in svoje žene Jane po džungelski divjini. Sheeta, prebrisani leopard s svojimi kosmatimi tovariši, vsi ščitijo s svojimi telesi, spremljani in vodeni od prijateljskega Mugambija, poglavarja črnega plemena, Tarzana v njegovih smrtonosnih in predrznih podjetjih.

Iz naše stanovske organizacije.

Vabila:

= **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJIŠKI OKRAJ** ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 17. januarja 1925 ob 11. uri v deški šoli v Konjicah. Vzpored: 1. Zadnji zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročila: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajničarke in č) računskih pregledovalcev. 4. »Učenec ob prestopu v višji razred in razrednikovo stališče«, podava tov. Fr. Friedl. — Odmor — skupen obed. Nato: 5. Volitev novega odbora. 6. »Razvoj slovenskega črkopisa«, podava tov. ica M. Poznjeva. 7. O seji širjega sosveta poročata tov. J. Kržič. 8. Članarina za l. 1925. 9. Iz vprašalne skrinjice. 10. Predlogi in slučajnosti.

Uro pred pričetkom občnega zbora se vrši odborova seja in redna pevska vaja; slednje se naj gotovo udeleže vse tovarišice pevke in vsi tovariši pevci. Izbor pesmi je tov. pevovodja že naznanil sredi decembra posameznim šolskim vodstvom.

Ob pričetku občnega zbora samega pa izroči društvo svojima zaslužnima članoma tovarišema H. Schellu, oblastnemu šolskemu nadzorniku in R. Jurku, srezkemu šolskemu nadzorniku v pok. diplomu o častnem članstvu. Ker se obenem poslavljamo od prvega, ki nam je bil mnoga leta drag tovariš, od prevrata še poleg tega naš srezki šolski nadzornik, se pač odbor nada, da ni učitelja-čiteljice v okraju, ki bi izostal to pot. Enako dobrodošli so nam tovariši(ce) ostalih bratskih društev.

= **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA SVETOLENARŠKI OKRAJ** ima v sredo, dne 14. januarja 1925 ob 10. uri v Sv. Trojici v Slov. goricah svoj redni letni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo odbornikov tajnika in blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. »Novejša smernice risanja na osnovni šoli«, predava tov. Valko Razinger. 5. Poročilo o seji širjega sosveta pov. UJU Ljubljana. 6. Predlogi in slučajnosti. Pridite polnoštevilno! — Odbor.

= **LITIJSKO OKRAJNO UCITELJSKO DRUŠTVO** vabi p. n. članstvo in neorganizirance našega mišljenja na svoj občni zbor, ki se vrši dne 17. januarja 1925 ob 1/2 9, uri dopolne v Ljubljani na kr. moškem učiteljskišču v fizikalni dvorani, s sledečim dnevnim redom: 1. Predavanje dr. Pirca o zdravstvu; temu sledi ogled šolske poliklinike in evenf. higijenskega zavoda. 2. Po predavanju se vrši občni zbor po sledečem redu: a) poročilo predsednika, b) tajnika, c) blagajnika in č) računskih preglednikov. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Z ozirom na zanimivo predavanje in važna poročila, pozivlja odbor k polnoštevilni udeležbi! Novinci iz okraja, pri-

družite se! Preskrbite si vsi pravočasno železniške legitimacije — t. č. potom svojih vodstev.

= **UCITELJSKO DRUŠTVO V DOLNJI LENDAVI**. Redni občni zbor za leto 1924, se vrši dne 17. januarja 1925 ob 10. uri v šoli v Črenšovcih s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora (predsednika, tajnika, blagajnika). 3. Volitev novega odbora. 4. Referat tov. Preiningerja. (Tema za ukinjeno zadnjo okrajno učiteljsko konferenco). 5. Slučajnosti. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

= **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ** ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 15. januarja t. l. ob 10. uri v risalnici »Mladike« z vzporedom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo odbora. 4. Volitve. 5. Predlogi. 6. Slučajnosti. — **Odborova seja** se vrši v soboto, dne 10. t. m. ob 14. uri v pisarni mestne deške šole. — Udeležba obvezna. — Predsednik.

= **IZREDNI OBČNI ZBOR UCIT. DRUŠTVA ZA LJUBLJ. OKOLICO** bo dne 17. l. 1925. ob 9. uri v telovadnici I. mestne deške šole na Ledini v Ljubljani. Poleg običajnih točk bo na dnevnem redu volitev odbora in predavanje srez. šol. nadzornika g. And. Škulja o vrtnarstvu. Udeležba dolžnost. Vsi dolžniki morajo do tega časa poravnati dolg, če ne sledi izključitev. — Avg. Korbar.

= **OBČNI ZBOR RADOVLJIŠKEGA OKRAJNEGA DRUŠTVA** bode dne 17. januarja 1925 ob 10. uri na Jesenicah. — J. Baraga, t. č. predsednik.

= **BREŽIŠKO - SEVNIŠKO UCITELJSKO DRUŠTVO** ima svoj redni občni zbor v Brežicah dne 17. januarja 1925 ob 10. uri. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Društvene zadeve. 3. Volitev novega odbora. 4. Predavanje tov. Breganta: »O rokotvornem pouku«. 5. Slučajnosti. Pridite vsi! Pripeljite vse nove tovariše(ice)! — Odbor.

Poročila:

+ **POROČILO O ZBOROVANJU OKR. UCIT. DRUŠTVA ZA RADOVLJIŠKI OKRAJ** na Jesenicah dne 6. decembra 1924 ob navzočnosti 62 članov.

Tov. predsednik otvori zborovanje ter pozdravi navzoče člane, pri čemur se takoj oglašajo tov. Pibovec, ki prosi za besedo, kar tov. predsednik vzame na znanje in ustreže želji.

Tov. Pibovec se v vznešenih besedah spomni delovanja tov. predsednika Barage ter mu čestita k imenovanju za nadzornika, nakar se tov. predsednik zahvali ter izjavi, da bo na lepe besede odgovoril obširneje kasneje.

Tov. Žagar referira »O koristi in pomenu nadaljne izobrazbe učiteljstva«. Referat je bil jako zanimiv in globoko zasnovan, za kar je žel referent ob zaključku obilo priznanja. Tov. predsednik se mu zahvali v imenu zbora ter izrazi željo, da bi še nadalje deloval kot raziskovalec teh vprašanj ter bi nadalje ne pozabil podati javno svoje misli in utise, ki so za cel učiteljski stan velike koristi.

Tov. Zupančič izroči tov. nadzorniku v pok. Josipu Turku listino častnega članstva ter ga nagovori z besedami globokega pomena in formulira izročitev po staroslovenski navadi.

Tov. predsednik odgovarja nato na razne točke govora tov. Pibovca in vzpodbuja učiteljstvo k nadaljnemu vztrajnemu delu in izrazi, da se bo naslanjal na pomoč vseh tovarišev, kojih sveta dolžnost je le ta, da dvignemo svoj rod na višino drugih narodov.

Tov. Šiferer poroča glede Šolske Matice ter omenja majhno število članov.

Tov. Zupančič predlaga, da pristopijo vsi učitelji in učiteljice z novim letom k Šolski Matici in naj se članarina upošteva pri odmeri društvene članarine.

Tov. predsednik omeni, naj se pusti ta predlog za prihodnje zborovanje, ko bodo imeli vsi čas premisliti stvar bolj temeljito.

Tov. Šega predlaga, naj se ta predlog predloži UJU, da ga predloži ostalim društvom, kar se z večino sprejme.

Pri slučajnostih se oglašajo tov. Šega z vprašanjem, kakšno stališče zavzema UJU glede predsednika UJU Mil. Stankoviča in ali je že kake tozadevne korake storil. K tej točki dobi zadovoljiv odgovor, nakar se določi čas in kraj občnega zbora.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.